Oplichting via het internet

Symfonie van Zwendel

Op het internet wemelt het van de fraudeurs. Je hebt het vast zelf al eens gezien of meegemaakt: vreemde mails, bestellingen die niet aankomen… Hoe kan je fraude voorkomen? En trapt Clickx in een zwendel van usb-horloges?

Het geluk komt soms vanuit onverwachte hoek. In Nigeria is de vader, oom, of echtgenoot van een schatrijke vrouw onverwacht de pijp uitgegaan. Er liggen nog tientallen miljoenen op een Zwitserse bank te verstoffen. En… this is your lucky day. Je bent door het toeval uitgekozen om mee te werken aan het veilig stellen van deze rijkdom. Men wil gebruik maken van je bankrekening en als dank ontvang je een leuke commissie. In de eerste e-mail wordt nog niet gerept over een pittig detail. Dat komt in mail nummer 2. Je moet natuurlijk eerst even wat geld storten, zodat alles veilig en snel in orde kan komen. Tot je dit in de krant leest:

Bende Nigeriaanse e-mailfraudeurs opgerold

AMSTERDAM - De Spaanse politie heeft een groep Nigeriaanse e-mailfraudeurs opgepakt die naar schatting zo'n 20 miljoen euro uit de zakken van internetters hebben geklopt. Onder de arrestanten bevinden zich vijf Nigerianen, één Brit, één Spaanse vrouw en een minderjarige wiens nationaliteit niet is vermeld.
De arrestaties volgen op een onderzoek naar Nigeriaanse oplichters die via internet wereldwijd slachtoffers maken door hen over te halen geld te sturen. De werkwijze is als volgt. De oplichters sturen naar willekeurige adressen uitvoerige brieven met het verzoek tijdelijk een bankrekeningnummer te mogen gebruiken. Het verhaal komt er in de regel op neer dat een hooggeplaatste Afrikaan door omstandigheden een miljoenenbedrag aan dollars veilig moet wegzetten. Wie zijn rekeningnummer daarvoor beschikbaar stelt zou als dank een aantal miljoenen krijgen. In de praktijk kan het gebeuren dat de rekening van mensen die op het aanbod ingaan binnen korte tijd geheel leeggeplunderd is. Ook wordt soms verzocht om een voorschot te storten. (De Telegraaf oktober 2002)

Help een wanhopige miljonairsvrouw

Na hoaxes (nepberichten over virussen) en spam (ongewenste e-mail) wordt het internet geteisterd door een nieuwe plaag: 'scam'. Scam betekent gewoon zwendel. Het kan gaan om een mailtje van een zogezegde Nigeriaanse despoot die gebruik wil maken van je rekening. Maar er zijn eveneens voorbeelden bekend van de betaaldienst Pay Pal waar de gebruikers gevraagd werden om opnieuw in te loggen met een nieuwe naam en wachtwoord. Er zou een storing zijn geweest die de database om zeep zou hebben geholpen. De bijgevoegde link verwees echter naar een nepsite waar men de naïef ingetikte wachtwoorden verzamelde. De oude oplichterstruc in nieuwe verpakking.
Scam bestaat al enkele jaren en werd oorspronkelijk alleen gebruikt door oplichters uit het Oostblok, Nigeria of Zuid-Afrika. De scammers gebruikten aanvankelijk de fax om kleine, onwetende bedrijven op te lichten. Men doet zich voor als een belangrijk figuur of een weduwe van een of andere dictator die jouw bankrekening even wil lenen, om tijdelijk enorme bedragen over te maken.
In de Nigerian Scam Letter Gallery [www.quatloos.com/cm-niger/nigerian_scam_letter_museum.htm] kan je het werk bewonderen van scam-artiesten. Geef toe, om mensen zover te krijgen dat ze wildvreemden toegang geven tot hun bankrekening moet je een getalenteerd schrijver zijn. Help de vrouw van de voormalige dictator, generaal Sanni Abacha. Ze vraagt hulp om haar $80 miljoen uit het land te smokkelen. In de Isa Ahmed-brief, bedelt haar broer, prins Isa Ahmed, eveneens om hulp om $ 35 miljoen uit het land te jagen. Er prijkt ook een Farouk Bakoh-brief waarin de advocaat van voorgenoemd tweetal aan je mouw trekt. De Nigeriaanse raadsman weet eigenlijk niet hoe stinkend rijk zijn klanten wel zijn, maar hij belooft om je 15 procent te schenken.

The great smurf

Scam 419 is een vorm van fraude die ontstond in Nigeria en die ondertussen beoefend wordt door duizenden zogenaamde scam-artiesten. De cijfers 4-1-9 slaan op een oude Nigeriaanse criminele code die werd gebruikt voor diefstal en oplichting. Wil je de toorn van het internet trotseren en zelf zo'n scambericht in Nigeriaanse stijl de wereld insturen? Dan gebruik je bijvoorbeeld de Nigerian Scam Generator [www.flooble.com/fun/proposal. php].
We lezen in [www.johanjongepier.nl/scam.html] over creatieve geesten zoals Johan Jongepier die de scammer doodleuk van antwoord dienen. Johan leeft mee met de Afrikaanse dictator. Ook hijzelf is een arm zielig stamhoofd, The Great Smurf, chief of Smurfenland, die wordt bedreigd door de 'great evil Cargamel'. Johan heeft zelf natuurlijk ook plenty of money nodig om zijn smurfjes te verdedigen. Luie donders kunnen de reply generator [www.flooble.com/fun/reply.php] gebruiken. Zulke grappen zijn allemaal leuk, maar onverstandig. Net als bij spam is de gouden regel: reageer niet!

Internetfraude verdrievoudigd

Uit gegevens die het FBI dit jaar in april publiceerde, leren we dat het aantal aangiftes van internetfraude in 2002 is verdrievoudigd. De

cijfers werden verzameld in de VS, Duitsland, Australië, Engeland en Japan. Vorig jaar werden er 48.252 klachten ingediend, het jaar daarvoor slechts 16.755. Bijna de helft van de klachten gaat over internetveilingen. De rest betrof creditcardfraude, nepinvesteringen of producten die on line verkocht werden maar nooit werden geleverd. De totale omvang van dergelijke oplichting bedroeg 54 miljoen dollar. Het jaar daarvoor werd de omvang geschat op 17 miljoen dollar. De recherche verwacht dat de internetfraude in dezelfde mate zal toenemen als e-commerce. Driekwart van de fraudeslachtoffers blijkt tussen de 20 en 49 jaar en heel vaak wordt de veilingsite eBay gebruikt. De onbetwiste meesteroplichter op eBay is Stewart Richardson (nog altijd voorvluchtig) die 300.000 dollar opstreek met de verkoop van beeldjes die hij nooit leverde.
Uit onderzoek van de kredietmaatschappij Visa Canada blijkt dat slechts 15 procent van alle Canadese klanten kopen via het internet. Een kwart van deze groep beweert van zichzelf erg terughoudend te zijn omwille van het frauderisico. Het on line fraudebedrag met creditcards ligt 19 keer hoger dan off line. Daarom zoekt Visa naar nieuwe manieren om on line gesjoemel met creditcards in te dijken. Georgann Scally, vice-president van Visa, hoopt dat nieuwe technologieën zoals stemherkenning een extra beveiliging bieden.

In Nederland heeft men een website opgericht die het opneemt voor de gedupeerde consument. Op [www.internetoplichting.nl] kunnen ze hun frustraties en verhalen kwijt. De makers willen naar eigen zeggen hun steentje bijdragen aan het terugdringen van de internetfraude. Internetoplichting.nl is een forumsite, waar het ons niet altijd duidelijk is of het gaat om leveranciers die een gebrekkig product aanbieden, dan wel om echte oplichting.
Soms duurt het lang voordat men door heeft dat men is belazerd. Je bestelt en betaalt een duur product dat omwille van uitzonderlijke omstandigheden de deur uit moet. Een week later krijg je een berichtje dat je eventjes geduld moet oefenen want er zijn problemen in het distributiekanaal. Je probeert de verkoper te contacteren, maar diens e-mailbox zit propvol, of hij geeft geen teken van leven. Na verloop van tijd ga je twijfelen of het echt de moeite loont om een procedure op te starten voor een product van $50 waarvoor je $15 bood? Op dat ogenblik begin je te aanvaarden dat je bent gescamd.

Australische farao's en piramides

"Wanneer je slechts 1 dollar stuurt naar elk van de 6 leden in deze lijst, zal je op korte termijn duizenden dollars binnenrijven. Nadat je het bedrag hebt gestort, verwijder je het bovenste lid en schuif je de rest van de leden met één plaats naar boven. Vervolgens zet je jezelf op de zesde plaats. Stuur deze mail naar an-

Clickx gescamd

Hoe gemakkelijk komen brave, nietsvermoedende lieden met geld over de brug? We nemen de proef op de som. Als 'proefkonijn' kiezen we onze hoofdredacteur. Op het ogenblik dat we dit stukje schrijven, is de scamming achter de rug en is ze zich nog van geen kwaad bewust. Er zijn twee redenen waarom we onze hoofdredacteur kiezen. Ten eerste ze is niet dom: als zij de poging tot oplichting niet doorheeft, mogen we er van uitgaan dat meerdere mensen er zullen intrappen. Ten tweede durven we te hopen dat ze niet naar de Federal Computer Crime Unit trekt om haar eigen medewerker aan te klagen. We hebben immers gehoord dat de cellen in de Begijnenstraat in Antwerpen tjokvol met gespierde Albanese billenknijpers zitten. In niets kon Marian merken dat onderstaand bericht, voorzien van foto's, van ons afkomstig is. We gebruik immers een fakemailer. De foto's en het bedrijfslogo van Digital Baff werden getrukeerd in Photoshop, het postadres is vals. Het gsm-nummer is van een vriend.

"Geachte Mevrouw Kin
Ons nieuw bedrijf Digital Baff is gespecialiseerd in reliëfopdruk. In samenwerking met Zirex-watches willen wij u onze nieuwe usb-horloges voorstellen, waar meteen het logo van een bedrijf is geperst op de wijzerplaat. We zien dit als een erg opvallende promotie, of als relatiegeschenk. Graag willen we uw tijdschrift alvast een setje van 12 stuks aanbieden. De uurwerken zijn voorzien van een usb-kabeltje dat in het armbandje verwerkt is en bieden een opslagcapaciteit van 128 MB.
Natuurlijk hopen we dat u in overweging neemt om dit horloge wellicht ooit in uw promotiemateriaal op te nemen. Dit proefpakket ontvangt u in ieder geval gratis. We vragen alleen een kleine vergoeding (€ 25) voor de verpakking en verzending van de 12 stuks, te storten op rekening: xxx.xxxxxxx.xx.
Indien u nog deze week ingaat op dit voorstel, ontvangt u de Digital Baff-horloges binnen de zeven werkdagen.
Met vriendelijke groeten

Tom Francken
Digital Baff
Eglantierlaan 31
2660 Hoboken
xxx (gsm-nummer)"

Zonder dat we zelf iets moeten investeren, zijn 12 gratis horloges het lokaas waarmee we onze chef € 25 lichter willen maken. Wanneer we na enkele dagen nog steeds geen reactie hebben ontvangen, telefoneert onze partner in crime, Tom, onze hoofdredactrice. Die is daadwerkelijk geïnteresseerd in de horloges. Maar ze heeft de mail plichtsgetrouw doorgestuurd naar Johan Vandecasteele die over de marketing gaat. We hadden het kunnen weten: Marian handelt volgens het boekje. Tom geeft echter niet op en krijgt Johan aan de lijn. Die weet aanvankelijk van niets. Hij vindt het e-mailbericht terwijl hij aan de lijn is, en vraagt enkele bijzonderheden.

Johan: *"Zal ik iemand langsturen om de horloges op te pikken?"*
Tom: *"Tja, ik vertrek dit weekend op reis. We willen de pakketten nog graag voor zaterdag de deur uit hebben."*
Johan: *"De wijzerplaat is nu donker, het logo komt niet zo mooi uit. Kan dat eventueel op een witte wijzerplaat?"*
Tom: *"Dat is geen enkel probleem. Het enige wat we vragen is dat u de transportkosten op voorhand stort."*
Johan: *"Ca va, we zouden ze kunnen gebruiken als wedstrijdprijs. Ik bespreek het nog even en stuur je een mailtje ter bevestiging."*

Bingo. Enkele minuten later ontvangen we een antwoord van Johan. Het blijkt dat we te vroeg victorie hebben gekraaid: *"Dag Tom, Graag gaan we in op je voorstel tot het ontvangen van de 12 gratis uurwerken. Graag een adres voor ophaling. Een betaling op voorhand zie ik niet haalbaar. Geef me nog even een seintje voor akkoord, dan stuur ik het logo door. Vg, Johan Vandecasteele".*
We geven niet op en blijven zeuren: *"Omdat ik zaterdag voor veertien dagen naar het buitenland vertrek, moet ik gewoon zekerheid hebben over de betaling van de verzendingskosten. Een vijftigtal bedrijven die we tot hiertoe hebben gecontacteerd, hebben inmiddels gestort en hebben hun pakket horloges al ontvangen. Ik zou graag een andere oplossing bedenken, maar liefst zou ik het houden bij de gewone procedure waarbij het bedrijf op voorhand de verzendingskosten vergoedt. U ontvangt van onzentwege natuurlijk een ontvangstbewijs. Bovendien hebt u mijn adres en bankrekeningnummer. Vriendelijke groeten, Tom Francken".*
Johan geeft geen krimp: "Tom, Ik wil de horloges in een wedstrijdje plaatsen - en voor wedstrijden "betalen" wij niet. Afhaling is geen probleem - desnoods stuur je op per taxipost, port betaald door bestemmeling. Betalen op voorhand voor een verzending is niet courant hier. Vg, Johan".

Eerlijk gezegd, het kind in ons had liever gehad dat onze eigen redactie in deze zwendel was getrapt. Aan de andere kant is dit een schoolvoorbeeld van hoe je verstandig omgaat met scam. Scam is niet alleen een aanslag op je portemonnee, het eindigt ook altijd in tijdverlies. Hou het been stijf en hou je aan de principes die je hebt vooropgesteld. Wees altijd achterdochtig en blijf veeleisend. Gebruik je gezond verstand en luister naar het advies van anderen en hun aanbevelingen. Er bestaan heel wat elektronische winkels zonder werkelijk bestaande filialen, maar het postadres kan je wel controleren en het telefoonnummer ook. Wees extra wantrouwig tegenover gratis aanbiedingen. Gratis is vaak niet hetzelfde als 'voor niets'…

dere kennissen en wacht hoe het geld zal binnenstromen."
Zulke voorstellen lijken te mooi om waar te zijn. Dat zijn ze ook. Ze zijn verleidelijk, goedkoop en illegaal. Deze praktijken staan gekend onder de noemer piramideschema's. Bij zo'n piramidespel wordt de verdienste steeds gevormd door de deelnemers die later aansluiten. Piramidespelen storten altijd onderaan de hiërarchie in elkaar. Alleen de top ontvangt geld. Daarom worden ze in de meeste landen gemaskeerd door dekmantels. Op woensdag 20 juni 2003 bevroor een Amerikaans rechter de tegoeden van het internetbedrijf SkyBiz.com omdat het een slinkse variant op het piramidespel bedacht. SkyBiz, actief in 200 landen, zou zogezegd mensen die 123 dollar betalen, helpen om zelf een webpagina op te zetten. Wie inschreef zou een 'Web Pak' ontvangen. Het 'Web Pak' diende in werkelijkheid als entreebewijs voor het piramidespel. De site spoorde zoveel mogelijk mensen aan om zoveel mogelijk pakketten te kopen. Hoe meer 'pakketten' ze verkochten hoe sneller men zijn inleggeld had terugverdiend en hoe groter de vooruitzichten werden op vette winst. In realiteit kwam de poen terecht op de rekeningen van Eric Rasmussen, die nu aan de Australische Goudkust renteniert. De man ontving in zes maanden 400.000 dollar en incasseert nog steeds wekelijks 76.000 dollar. Volgens de FTC heeft slechts zes procent van de deelnemers effectief geld ontvangen.

— Dirk Schoofs —